

Říkali mu JEZEVEC

Nevycházel třeba celou zimu.
Dnes už má vládu práci i manželku.

Text: Tereza Meravá
Česká asociace paraplegiků

Přicházím do Hvězdného bazaru v Jungmannově ulici, který provozuje Česká asociace paraplegiků, a chvíli zůstávám neviděna u dveří. Pozoruju vládu při práci. Má krásný úsměv a s každým zákazníkem prohodí mile pár slov. Umí zhodnotit, co komu sluší, je rozený obchodník. Zákazníci, často z řad slavných osobností, opouští obchůdek nejen s úlovky za pár korun, ale i s pusou do obloučku. Zkousím si představit, jak tenhle sympáťák sedí už nějaký patnáctý rok rezignovaný u počítače, jen spí, jí a hraje a okolní svět je mu lhostejný. Nejde mi to. Nejde to už ani Vláďovi, který dnes říká, že ho zachránila jeho současná paní a práce pro náš bazárek.

„Už jsem byl připravený, že v tom bytě bez jakékoliv změny dožiju,“ připouští. Dneska je šťastně a čerstvě ženatý, plný plánů a elánu. *„Děti? Taky budou. Moje paní si to přeje,“* směje se, ale je jasné, že to není jen přání jeho manželky. Místo pro rozhovor jsme zvolili v kavárně hned vedle obchůdku, nechtělo se mu daleko, i když dnes už je zcela mobilní díky automobilu i navracené kondici. Ale kdybychom šli dál, přilís by se zdržel od práce. A to nechce připustit.

Koukněte na:
www.czepa.webnode.cz

Českou asociaci paraplegiků je možné
podpořit finančním darem na účet
50475047/0300
nebo platbou on-line na našich stránkách.
Děkujeme.

Osudný úraz mladičského policisty

„Do roku 1995 jsem byl úplně normální kluk. V tom roce mi bylo jednadvacet let, sloužil jsem asi rok jako policista. V létě jsme s kámoši vyrazili na Dalešickou přehradu. Rozběhl jsem se z pláže do vody, a když jsem v ní byl asi po pupek, chtěl jsem se potopit. Ale do něčeho jsem narazil hlavou. Kamarádi když viděli, že nevyplávám, se pro mě vrhli a vytáhli mě ven. V nemocnici jsem si nakonec pobyl sedm měsíců. Když přičtu ještě plastické operace a rehabilitaci, uplynul rok a půl, než jsem se mohl vrátit domů.“

Vláda se odmlčí a já se naivně vyptávám, jestli tedy za dobu, kdy se léčil, rodiče přizpůsobili svůj domek ve Smečně bezbariérovému provozu. Dnes to tak funguje a třeba naše asociace se snaží takovým rodinám pomoci, poskytnout jim pomůcky, poradenství, pomoci jim zažádat o nejrůznější příspěvky a podobně. Tehdy, zvláště na maloměstě, byla však situace zcela jiná. Rodičům Vládi se nedostalo potřebných informací a podpory, neuměli si vůbec představit, co bude péče obnášet, a jejich domek se schodištěm vlastně ani nebyl k úpravám vhodný.

V zajetí domova

„Nedostal jsem se do domu. Nedostal jsem se do koupelny. Neměl jsem upravené auto. Samozřejmě žádná bezbariérová veřejná doprava. Naprosto ve všem jsem byl tedy závislý na rodičích. Požádali jsme obec o bydlení, na které jsem čekal asi rok a půl. Byt jsem si pak s pomocí rodiny bezbariérově upravil.“

Získání vlastního bytu čtyři roky po úraze Vládovi pomohlo. Rok před tím si navíc pořídil upravený automobil a naučil se ručnímu řízení. Obě události odstartovaly Vládovo vzepětí a odhodlání postavit se okolnostem.

Vzepětí dlouho nevydrželo

„Najednou jsem získal alespoň částečnou svobodu. Mohl jsem do Prahy na rehabilitace dojet sám, mohl jsem vyrazit na výlet, kamkoliv jsem chtěl. A tehdy jsem ještě chtěl. Změna to byla nepopsatelná. Začal jsem hledat, co bych dělal. Práci, sport, cokoli. Jenže policistou už jsem být nemohl, to bylo jasné, a nic jiného vhodného mě nenapadlo, nenacházel jsem. Nebylo to jako dnes, že si člověk vše najde přes internet. Sport pro hendikepované sice existoval, ale vzhledem k mému postižení toho moc v nabídce nebylo. A co mne zaujalo a snad by to i šlo, bylo daleko. Auto mi dalo alespoň možnost třeba

zajet si do kina, na Kladně bylo kino s primitivním nájezdem, záchod sice udělali až s odstupem několika let, no ale co. Ale chtěl jsem víc. Práci nebo koníček. O peníze mi ani až tak nešlo, neměl jsem je popravdě za moc co utrácet, ale o tu samotnou činnost, která by mě vytrhla z izolace. Nechtěl jsem sedět doma. Ale nic jsem nenašel.“

A tak si Vládi začal po několika málo letech postupně na izolaci zvykat, začal lenivět. A rezignovat. A v rezignaci strávil ptes patnáct let.

Práce z domova nebyla to pravé

„Hrál jsem hry, zkoušel jsem také mezi lety 2006 a 2012 pracovat z domova, ale nakonec to bylo ještě horší. Mezi lidmi mě to nepřivedlo, a jak bylo práce hodné a chtěl jsem ji dělat pozitivně, přestal jsem už úplně chodit třeba na procházky – a pak už jsem si tomu nikdy znovu nepřivykl. Po několika letech to skončilo. Přestal jsem pak už jezdit i za příbuznými, i když mě zvali, přestal jsem vycházet. Máma mi vozila obědy, někdy jsem, třeba přes zimu, nebyl venku snad několik měsíců. Kamarádi, ti, co mě vytáhli a se kterými se stykám dodnes, nade mnou lomili rukama, říkali mi jezevec. Ani autem už jsem neměl kam jezdit.“

Počátek Vláďova nového života začal paradoxně nemocí. Do nohy dostal růži a musel do nemocnice. Tam mu nabídli, že by mohl mít nárok na domácí rehabilitaci. Začala za ním docházet milá sestřička, do které se Vláďa zamiloval. Potkali se v roce 2017. I když nechtěl ze svého vztahu sdělovat podrobnosti, nakonec se trochu rozpovídal.

Láska ho přiměla změnit život

„Tím, jak jsem byl pořád doma, moc dobře jsem si uvědomoval, že jsem pro ni jen další pacient, nikoliv někdo, kdo jí může imponovat. A odhodlal jsem se ke změně svého života. Chtěl jsem začít prací. A najednou jsem zjistil, že i když možnosti za tu dobu hodně přibylo, nic už neumím a po dvaceti letech izolace nemám žádnou šanci. Nevěřil jsem si. Na Vozejkově (portál pro vozičkáře, který také provozuje Česká asociace paraplegiků, pozn. autorky) jsem pak našel nabídku Hvězdného bazaru.“

A od té doby už bylo všechno jen lepší. Práce v našem Hvězdném bazaru seděla Vláďovi jako ulitá, protože je zamýšlená právě jako startovací pro lidi, kteří by jinak vinou nejen úrazu, ale i toho, že je zabrzdil a přerušil ve studiu, praxi a kariéře, hledali práci těžko. Přístup a toaleta jsou bezbariérové a počítá se s tím, že člověk, který se vrací do pracovního procesu po dlouhých letech, či dokonce jako Vláďa desítkách let, bude

zpočátku nejistý. Vláďa si přijel bazárek omrknout „na tjáčku“ o víkend i všedním dnu několikrát před tím, než přišel na pohovor. Musel oprášit úplně všechno, včetně třeba řízení. Měl ohromnou motivaci. A stejně jako každá správná pohádka končí svatbou, tak i tento článek nebude výjimkou. Princeznu na bílém koni, svou zdravotní sestřičku, si Vláďa letos v květnu vzal. Až na to, že Vláďa není u konce pohádky, ale u začátku svého nového života.

Hledět jen dopředu

„Moje žena a tahle práce mě zachránily. Potkávám tady spoustu úžasných, milých lidí. Kdyby nebylo Hvězdného bazaru, nesehnal bych asi nic a svoji manželku nedokázal přesvědčit, že to se mnou má zkusit. Nikdo z mých známých nevěřil, že jsem to já. Nebyl jsem třeba na dovolené dvacet let a s mou paní jsme byli na čtrnáct dní ve Španělsku, všichni byli v šoku. Dneska bych udělal jinak úplně všechno, ale nemá cenu se vracet. Divám se dopředu.“

Musíme končit, práce a zákazníci čekají. Vláďa už je ve svém živlu. Už se nebojí, až přenechá své startovací místo dalším, že by další práci nesehnal. Začal si věřit. Vypínám diktafon, přátelsky se dohadujeme o placení. Mávám Vláďovi a Aniče do bazaru a utíkám za další práci. Celý den se usmívám. Od ucha k uchu.